

2946

Förr i världen låg det en ättechög
här men den är utjämnad nu. Om den högen sa de gamle
käringarna, att en gång var det en, som gick förbi
en natt och då stod högen på guldfötter och runtom
sprang pysslingar med pickelhuvor och dansade.

Trolldans
kring
ättechög.

2946

Det var en gammal man, som på en spång skulle gå över en å. Då såg han en vit häst, och allt under det han såg på den, blev den så lång som fyra andra hästar tillsammans. Mannen - Per Jepsson hette han - sa ingenting men gick ut på spången - och trillade i. Då skrattade hästen och försvann. Det var bäckhästen.

Bäckhästen

Ljussteköpingen
Slottet, Fol. 14.

Kurt Frankman - - -
August Andersson
f 1970 i Vikhög 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2946

Goe Nisse fick gröt julafton. De
bönder, som var mycket rika, sa de gamle hade Goe
Nisse. Men hur han såg ut har jag aldrig hört.

Goe nisse.

2946

H.

De gamle fiskarna var alltid ute för
djävulskap och ibland kunde de inte hitta hem. Jag har hört om en
som såg ett gastbloss och sedan sprang han hela natten vid en vall.
När det blev ljust kunde han tydligt se, att han sprungit omkring på
en liten bit, och då först kunde han hitta hem.

Gastbloss.

2946

När man förr om morgonen tidigt gick på stranden, kunde där komma en "strandvaskare" (död genom drunkning) och hänga sig på ~~en~~ ryggen på en. De ville att man skulle lägga dem i vigd jord, så att de fingo ro.

Gastar.

2946

Det var en fiskare från Kullen, som var ute och satte garn. Då kom där en död man, som högg fast i båten och gick in i den. "Vill de ikke mej udvarpe saa skal jeg dem udvarpe", sa han, "forr jeg ska vaere i Köbenhavn inden dag". Fiskaren ksatade honom över bord igen. Gengångaren menade väl att han skulle till Köpenhamns kyrkogård för att begravas.

Gengångare
till sjös.

2946

Mot spöken skulle man vända mössa och väst
för annars kunde hända att man gick vilse. Man kunde också
göra korstecknet.

Mot spöken.

2946

De gamle sa, att om man hittade ett helt korn i ett bröd, skulle man lägga det nära dörren. Den förste, som sedan kom inom dörren, hade samma namn, som den tillkommande en gång skulle ha.

Veta till-
kommandes
namn.

2946

Fruentimmersveckan kallade de gamle "pisseveckan". De där det regnade på skulle man komma ihåg från år till år i den veckan. Regnade det ex. Sara ena året, blev det regn nästa år på samma dag.

Fruentimmers-
veckan.

2046

När en kråka sitter på en sådan där ~~stake~~ stake derleksty-
stake, där man hänger garn och håller på att kråka, da av kråka. ?
då slår det inte fel att det blir regn.

2946

Det var en karl som blev illa riden av maran. Så beslöt han att fånga henne. Det var ett hål i dörren som hon kom in genom. Han satte en kork i ett snöre och ledde det bort till sängen. När han drog i snöret stängdes hålet. En natt kom maran och red honom förskräckligt. Då drog han i snöret och i nästa ögonblick stod där ett naket fruntimmer. Han grep henne och låg när henne och sedan gifte han sig med henne. De fick flera barn. En dag sade han till henne: "Vet du var du kom ifrån?" och tog bort proppen. I ett nu var hon försvunnen och han såg henne aldrig mera.

Mara.

2946

Vid en bondgård var det en dräng, som gick varulv. En gång var han och moran ute och läste hö och hon var på det viset. Plötsligt gick drängen bort och så kom där en en sådan där fuling och ville dra henne ner ur lasset. Hon hade grön kjortel och trådarna fastnade mellan hans tänder, men han lyckades inte dra ner henne. När så på kvällen drängen kom till bords hade han gröna trådar mellan tänderna. Innan han kunde riva måste han ha ätit upp förklädet.

Varulv.

2946

En gång kom en tröskeman som även var varulv Varulv.
till en kvinna som fått ett barnen liten tid innan, men det
visste han inte något om. Kvinnan satt på marken och hade lagt
barnet under kjolarna. Då kom varulven. "Jaså, det är försent",
sa han. För hade barnet inte varit fött och han rivit modern,
hade han blivit fri.

2946

Min mor talte om en gammal man, som var tröskeman och varulv. En gång skulle hon och några andra flickor gå till dans. Då fick de se mannen framför sig. Plötsligt gick han bakom en sten - för att göra sitt behov, trodde de. Men sedan kom där en sådan där fuling på tre ben. Det var mannen som blivit varulv.

Varulv.

2946

Det var en gammal skärslipare som alltid talte om jordagods. Han sa, att såg man ett pengabloss, skulle man gå dit tigande och gräva. Men det är bättre att resa till Köpenhamn, för där finns det en "Jordabok" och i den står var alla skatter äro begravda.

Jordagods.
Jordaboken.

2946

Förr i världen låg det ett slott på Ven men det sjönk i en brunn. Förut hade slottsägaren sänkt sina skatter i en kista i sundet mellan Ven och Landskrona. Kunde tre trillingbröder fiska upp kistan, skulle slottet också komma upp. Då var där en gång tre trillingar från Borstahusen, som var fiskare och försökte fiska upp den. De fick kistan på draggen och allteftersom de drog, såg de husr slottet reste sig. Men när så skatten var uppe i ytan, sa den ene: "Ser du sicke nå't där kommer opp?" Men i samma stund sjönk både slott och kista. Det var för han inte kunde hålla tyst.

Sjunket ~~sin~~
slott.

2946

Smågrisar som ej ville växa, brukade man sälja till ett av sina barn, och då tog det pengar på sparbössan och gav fadern. När sedan grisen var slaktad fick barnet pengarna tillbaka.

Grisar som
ej växte.

18

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2946

Förr stal bönderna säd från varandra och gav sina egna kreatur. Då fick de själva tur och den bestulne otur.

Stjåla säd,
stjåla tur.

19

Innan de gamle gick över ett rinnande
vatten brukade de spotta tre gånger.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2946

Gå över
rinnande
vatten.

20

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2946

Det var mot djävulstyg.

De gamle korsade degen med brödspade Korsa deg.

2946

På bönsöndagen får man inte segla. Ej segla
Det höll de gamle strängt på. De berättade, att en gång bönsöndag.
låg där fyra skonare i Malmö på bönsöndagen. Den ene
seglade men fick ryslig motvind. På måndagen gick de
tre andra och de seglade snart om den första och den
fick en mycket motig resa.

2946

När kylan gick ur jorden och det
skimrade över marken sa de gamle: "Lockas drar med sina får".

Talesätt.
"Lockas".

Skän
Hälsnings
Torbjörn
sept. 1960

23

Upp. Sten Thorsen
Ber. Aug. Andersson
Född 1870. Västerg.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2946

Den första torsdan i Tor
träder tranan på skånsker jor'
den andra torsdan i Tor:
ut med din rock och in med din väv,
in med din plejel och ut med din plog,
den tredje torsdan i Tor
bär ljuset till sängs.
(Den dagen fick ljus ej tändas).

Ramsa om
Tormånad.

Så sa de gamle, men det är många
år sedan jag hörde det sist.

2946

De gamle brukade fråga barnen:

"Vilket vill du helst ha: det som springer neråt högen (stora högen i Vikhög), det som står på eller det som springer runyt om högen?"

(Det som springer runt är en liten gris, det andra en lort och det första "piss".

Gåta

Fr.
Kariages Ed
Laddköpinge ha
1930

Uppf. Knut Frickman
Ser. Ser. Andellon 25
j. 1870

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2946

Badar man midsommarafton, sa de gamle, badar man sjukdom från sig, men badar man midsommandagen badar man sjukdom till sig. Före midsommar skulle man inte heller bada, ty "då brinner vattnet", vad det nu kan betyda.

Bad i
midsommar.

2946

För att få tur i kärlek skulle man lägga en flädermus i plånboken. Vanliga möss gick inte utan det skulle vara en sådan där djäkel som flyger.

Flädermus -
kärleksmedel

26

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2946

Jungfru Maria skyller mig
för sax och vax,
men jag svär vid Gud,
det var lögn.

Svalan
sjunger.

Spåne
Kajagårdens bil
Körselköpingar
nyttår 1930

Olycksas Mort Frankman 27
1844 av August Anderson
Född 1840 i Vikhöj

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2946

Storkar skjuter de aldrig. De gamle
sa, det var förvandlade präster.

Storkar -
präster.